

Salou - Cambrils

14 de febrer de 2015

Preparada per: Joan Visús i Miquel Torné.

FITXA TÈCNICA:

Barcelona: Col·legi Jesús – Maria

Menjars: Esmorzar en ruta i dinar de restaurant.

Longitud: 10,28 km aprox.

Punt més baix: 0 m.

Punt més elevat: 23 m.

Dificultat: Baixa, el camí es pràcticament pla a la vora del mar.

Municipis per on transcorre la ruta: Salou i Cambrils.

Hora de sortida: 7:45 hores. Cal ser puntuals ja que és lluny.

Durada: 3:00 h aprox.

Desnivell acumulat: 23 m de pujada i 23 m de baixada.

Itinerari:

Pràcticament pla a la vora del mar, seguint el passeig marítim.

Salou

Castell de Salou: El conjunt de l'edifici *Castell de Salou* esta situat a carrer Brussel·les nº 30 de municipi de Salou; es tracta de un lloc de primera línia de mar conegut com a Llatzeret. La portada esta emplaçada a la paret nord-oest del tancament del conjunt.

El port de Salou: La primera menció del “*portum Salodii*” es del 1064, quan a les Corts de Barcelona d'aquell any es promulgà el primer precepte de protecció naval, el qual amb el temps seria conegut com el “*Omnes quippe naves Barchinonam venientes vel inde recedentes per omnes dies et noctes sint in pace et treuga et sub defensione Barchinone principis a Capite de Crucibus usque ad portum Salodii;...*”, es a dir el nº 60 dels *Usatges de Barcelona*, la primera compilació de drets jurídics catalans. No obstant, la carta de població de Salou concedida el 1194 per Alfons II, el Cast, rei d'Aragó, documenta nítidament l'existència del “*Portum de Salou cum omnibus suis terminis et pertinentiis...*”. Però la referència més famosa correspon a la conquesta de Mallorca en 1229, com relata *La Crònica dels Feyts d'en Jaume I*: “*E hac una partida de l'estol a Cambrils; e la major partida, on nós érem, fo en lo port de Salou, e en la playa; e els altres foren en Tarragona, car eren d'aquell lloc*”.

En 1640 arribarien les tropes castellanques a Salou, com a conseqüència de la guerra dels Segadors, on Tarragona s'havia declarat reial. Així en 1649: “*En esta misma desastroza lucha el general Juan de Garay, con la fuerza obligó á los de Reus á derribar los fuertes de Constantí y Salou*”. Aquesta mesura de caràcter militar ben bé es pot entendre per l'interès de Tarragona de promocionar el seu port i fer sucumbir el de Salou. Novament, en 1674 s'obligà a Reus a refer el fort de Salou.

En diferents treballs trobem uns gravats realitzats cap a mitjans del segle XVII pel militar francès Beaulieu, els quals mostren la fortificació del port de Salou, però no sabem si corresponen a abans del 1649 o després del 1674. És interessant constatar que en aquests gravats no s'observa cap vestigi de la torre o l'edifici mateix del Llatzeret. Si més no, més interessant és el plànol de l'enginyer Miquel Marín de 1743 sobre la torre nova de Salou, el qual ens confirma que a mitjans segle XVIII encara no s'havia construït l'edifici del Llatzeret.

Després d'una important activitat mercantil i comercial, especialment entre els segles XVII i XVIII, quan Reus es convertí en la capital del negoci de l'aiguarent juntament amb París i Londres, el port de Salou sucumbí irremissiblement enfront el port de Tarragona, puig aquest havia obtingut, “en R. O. de 25 d'Agost de 1789, la construcció del moll projectat per Ruiz d'Apodaca...”. El cop de gràcia rebé el port de Salou quan “*quedà suprimit pel Decret de les Corts Constitucionals de 4 de novembre de 1820*”. Malgrat els esforços realitzats pels patricis de Reus entre el 1851 i 1865 per enlairar el port de Salou, “*Tot..., tot era endebades!...Reus, après del moll volgué construir el gran port; feu els edificis de la Duana i Capitanía; sostingué Escoles; continuá les obres del Llatzeret...*”. Però finalment Salou perdé tota significança a profit de Tarragona.

El Llatzeret i la torre del Llatzeret: A un article d'Eduard Toda, on descriu les torres construïdes a Salou a principis del segle XVII, entre 1620 i 1650, no hi ha cap esment a la torre Nova o del Llatzeret en el plànol que reproduïx, el qual correspon a la comunicació dirigida des de Barcelona pel duc d'Alburquerque en 2 de març de 1619 a Felip III, demanant la conservació i construcció de tres torres a Salou. Tampoc trobem ací cap menció al Llatzeret mateix. Amigó, en la seva *Toponímia de Vila-seca*, indica que el nom de torre Nova és homònim al de torre del Llatzeret.

En 1829 quedava conclosa del tot la construcció de “*l'isolat i espaios edifici del Llatzeret...destinant-hi la Junta protectriu un metge en 27 de Gener de 1830*”, de manera que en data 20 de juliol d'aquest any el capità general Carlos d'Espannac, comte d'Espanya, ordenà “*que en lo sucesivo pudiese observarse en dicho local cuarentena y espurgo de toda procedencia, igual á Barcelona y Tarragona*”. La secular animadversió entre Tarragona y Reus es tornarà a comprovar en els afers de Salou, donat que el mateix comte d'Espanya manà el 9 de novembre de 1830, en referència al Llatzeret, “*que los buques hicieran cuarentena en Tarragona, pero que debían pagar los derechos de tonelada á la junta de Salou*”.

Cambrils

Època prehistòrica: La població es remunta a èpoques prehistòriques. A Cambrils s'ha trobat les restes d'una de les comunitats neolítiques agrícoles i ramaderes més antigues de la Península, en el Jaciment i zona arqueològica del Cavet.

Època Ibèrica: Cambrils va estar integrada dins del territori dels ibers cossetans. S'anomenen cossetans o cessetans la gent que poblava el Camp de Tarragona en aquella època, en relació a Kesse (o Tarakon), un antic poblament ibèric de Tarragona. En el seu terme, només s'ha pogut trobar un indret que hagi donat ceràmica ibèrica amb exclusivitat, que permet plantejar la hipòtesi d'un indici d'un petit nucli habitat: el Castell de Vilafortuny.

Època romana: a Catalunya és el període següent al període ibèric, i comença el segle III aC amb la romanització i va acabar amb la invasió dels visigots. A Cambrils s'han trobat en diferents llocs restes romanes d'una certa importància que ens demostra que el seu terme estava molt poblat. Algunes d'aquestes restes romanes s'han localitzat a la partida del Cap de Sant Pere (restes d'edificacions); a la de la Pujada de na Ponsa (runes d'edificis); als Tallats; Mas d'en Bosc; a la partida Masos i a la dels Esquirols (restes de viles romanes); enterraments a la zona de la Parellada (Av.Mil·lenari; C/ Gaudi; columnes Millars al llarg de la via Augusta, que discorri travessant tot el terme cambrilenc; etc. El jaciment més significatiu és la vila romana de la Llosa.

Localitzat al començament dels anys 1980, s'està fent campanyes d'excavacions no estan concloses, però s'ha pogut concretar que va existir entre el segle I abans de Crist fins al segle VI després de Crist. A més, els darrers anys s'han localitzat diverses fases d'utilització de l'espai actualment ocupat pel jaciment, des d'una possible fàbrica de salaons, a un lloc de residència, forns, restes de termes privades o una petita necròpolis baix imperial.

De l'Edat Mitjana fins a l'actualitat: apareix documentat per primera vegada el setembre de 1152 quan Ramon Berenguer IV va fer lliurament de la meitat del terme a Ponç de Regomir. Se li donaven les terres amb l'obligació que edificués allà un castell. Una sèrie de problemes que no han quedat gaire clars van fer que en 1154 les terres passessin a les mans de Beltran de Cambrils.

El mes de febrer de 1155 li va ser atorgada carta de població per [Ramon Berenguer IV](#) que es va reservar els drets de la senyoria. La carta va ser confirmada en 1178 per [Alfons I](#) qui va reafirmar la donació als de Cambrils amb l'obligació que s'encarreguessin de la repoblació del municipi. Sembla que el municipi o la seva guarnició van tenir gran importància, ja que, en 1202, Pere II va sol·licitar l'alcalde de Cambrils que l'ajudés en la defensa d'Alfama.

En [1229](#) part de les tropes de [Jaume I](#) va salpar del port de Cambrils, amb rumb a la conquesta de [Mallorca](#). Alguns habitants del poble van participar d'aquesta conquesta així com en la repoblació posterior de [València](#).

En [1359](#) es va [emmurallar la ciutat](#). El [1470](#), el rei [Joan II](#) va fer donació del terme a Portugal; tanmateix, la donació no va arribar a fer-se efectiva i poc després el senyor del castell se li va lliurar al duc de Cardona qui va mantenir els seus drets fins que en 1520 diversos veïns van protagonitzar una revolta que va acabar amb el retorn de la ciutat a la senyoria real. Va pertànyer a la [Comuna del Camp](#).

La veïna població de [Montbrió del Camp](#), que en un moment indeterminat durant l'edat mitjana passà a formar part del terme de Cambrils, el 1406 hagué de cooperar en la construcció de les muralles de Cambrils. Cambrils i Montbrió passaren a ser viles reials considerades com a "Carrer de [Barcelona](#)" el 1449. L'any 1622, Montbrió va signar una concòrdia amb Cambrils i un cop delimitat els límits entre ambdós termes, es va segregar.

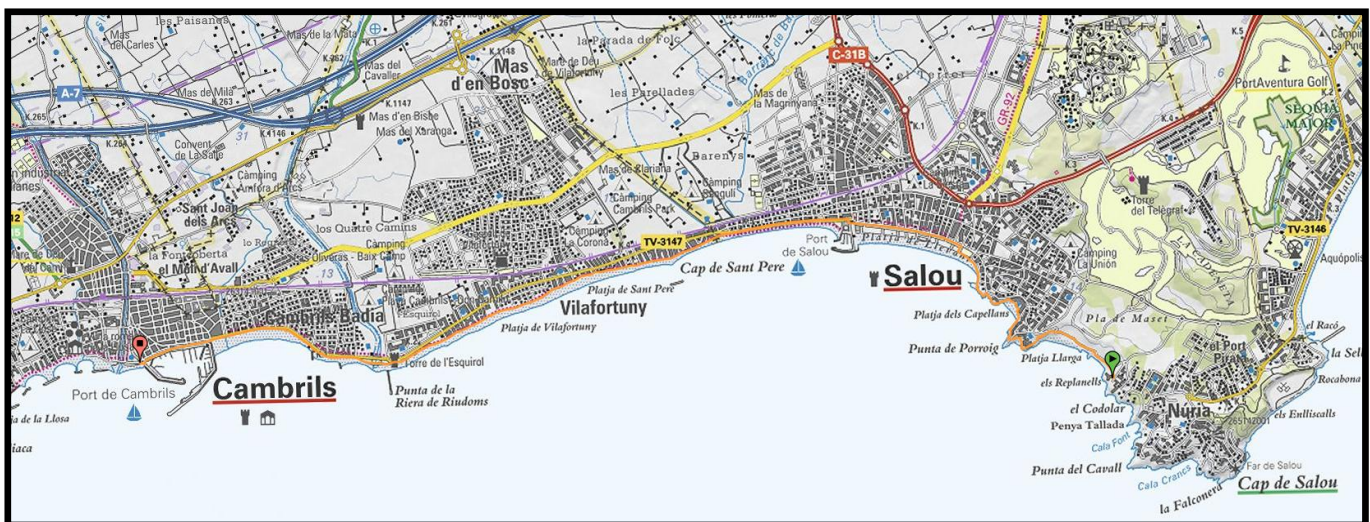
Durant la [Guerra dels Segadors](#) tropes fugitives es van refugiar a la ciutat. El 12 de desembre de [1640](#), Cambrils va ser assetjada per tropes comandades pel [marquès de Los Vélez](#). Aquest episodi es coneix com la [Batalla de Cambrils](#). Els defensors de la ciutat, encapçalats per Antoni d'Armengol, es van negar a lliurar-la i van haver d'enfrontar-se amb un exèrcit format per 23.000 infants, 3.100 cavallers i 24 peces d'artilleria. El dia 14 queia la ciutat; entre 600 i 1.000 dels defensors van ser assassinats. Els dirigents de la defensa i les autoritats de Cambrils van ser assassinats i els seus cadàvers penjats a les portes de la vila; els cadàvers van romandre penjats fins que el 1641, [Josep Margarit i de Biure](#) va ordenar el seu despenjament. La crueltat de les tropes castellanes durant el setge de Cambrils va rebre crítiques fins i tot entre els oficials del seu exèrcit.

El [1811](#) la ciutat va ser ocupada per tropes franceses al comandament de Pierre-Joseph Habert. El [1813](#) els francesos van ser derrotats per tropes angleses. El [1874](#) van entrar al poble les tropes carlistes que van incendiar el jutjat i l'ajuntament; a més, van cremar i van saquejar diverses cases i van assassinar tres liberals.

El 10 d'octubre de 1994 es va produir el que es coneix com l'[aiguat del 10 d'octubre de 1994](#). Les intenses pluges van fer que es desbordés la [riera d'Alforja](#) al seu pas per Cambrils, esdeveniment conegut com [rierada de Cambrils del 1994](#).

MAPA DEL RECORREGUT

<http://ca.wikiloc.com/wikiloc/view.do?id=8698723>

<http://www.verarquitectura.com/memoria/restauracio-de-la-portada-monumental-de-tancament-ledifici-castell-de-salou-salou/>